

شیوه‌نامه هسته‌ها/قطب‌های علمی دانشگاه یزد (مصوب ۱۳۹۶)

این شیوه‌نامه به منظور اجرای آیین‌نامه "تشکیل قطب علمی" مصوب مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۰۷ وزارت عتف و با هدف حمایت و فراهم کردن زمینه شکل‌گیری هسته‌ها و قطب‌های علمی در زمینه‌های موردنیاز و دارای اولویت دانشگاه یزد و نیز دستیابی به اهداف ماده ۱، تصویب و به اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱- اهداف:

- فراهم ساختن زمینه فعالیت‌های علمی و فناوری گروهی و بین‌رشته‌ای در زمینه‌های دارای مزیت
- کسب مرجعیت علمی و فناوری دانشگاه در زمینه‌های تخصصی معین
- شفاف‌سازی، تسهیل و ایجاد انگیزه برای شکل‌گیری و تصویب قطب‌های علمی
- جهت‌دهی حمایت‌های مادی و معنوی خاص برای تقویت محورهای توسعه دانشگاه

ماده ۲- تعاریف:

آیین‌نامه: آیین‌نامه "تشکیل قطب علمی" مصوب مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۰۷ وزارت عتف.

هسته/قطب علمی: گروهی از اعضای هیأت علمی فعال دارای برتری در یک زمینه تخصصی (ترجیحاً مبتنی بر یک محصول، خدمت یا فناوری، یا مجموعه‌ای از محصولات، خدمات و فناوری‌های مرتبط در یک زمینه تخصصی)، که متعهد می‌شوند با تمرکز بر فعالیت‌های مشترک، هماهنگ و منسجم، به دنبال کسب دستاوردهای جدید و تأثیرگذاری در آن زمینه باشند.

کارگروه تخصصی: کارگروهی متشکل از مدیران امور پژوهشی، امور فناوری و تحصیلات تکمیلی دانشگاه، یک عضو کمیسیون تخصصی مرتبط هیأت ممیزه، هیأت علمی متقاضی هسته/قطب علمی (بدون رأی)، و رئیس دانشکده/پژوهشکده یا مدیر گروه مستقل مربوطه (بدون رأی) که وظیفه بررسی تخصصی شرایط تشکیل هسته/قطب علمی را به عهده دارند. وظائف این کارگروه عبارتند از:

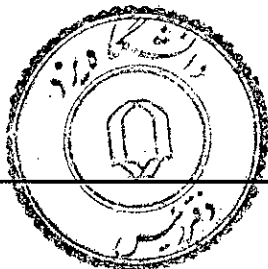
- بررسی اولویت درخواست راه‌اندازی هسته/قطب علمی
- بررسی امتیازات پژوهشی و اعلام نظر درباره مدیر و اعضای پیشنهادی
- بررسی و در صورت نیاز پیشنهاد اصلاحات در برنامه پیشنهادی هسته/قطب علمی
- تنظیم صورتجلسه بررسی درخواست تشکیل هسته/قطب علمی

شرایط هسته علمی:

- حداقل ۳ عضو هیأت علمی دانشگاه یزد که مطابق جداول ۱ و ۲ آیین‌نامه، دارای حداقل ۵۰٪ امتیاز لازم به تشخیص کارگروه تخصصی در زمینه تخصصی هسته علمی باشند
- تدوین برنامه پژوهشی-فناوری مطابق پیوست
- ترجیحاً بین رشته‌ای و در راستای اولویت‌های دانشگاه یزد
- استفاده از ۱ عضو هیأت علمی سایر دانشگاه‌ها و ۱ عضو برجسته غیردانشگاهی، غیر از ۳ عضو اصلی، مجاز است.

شرایط قطب علمی: تعدادی عضو هیأت علمی یا ترکیب چند هسته علمی که حائز کلیه شرایط ماده ۵ آیین‌نامه باشند.

مدیر هسته/قطب علمی: یکی از اعضای هیأت علمی شاخص در زمینه تخصصی هسته/قطب علمی که ضمن پیگیری و فراهم کردن زمینه تشکیل، تصویب و کسب مجوز وزارت عتف، مسؤولیت دستیابی به اهداف و برنامه‌ها (بند ۵-۲-۴ ماده ۵ آیین‌نامه) را مطابق ماده

۱۱ آیین‌نامه به عهده می‌گیرد. مدیر قطب علمی با ابلاغ رئیس دانشگاه و مدیر هسته علمی با ابلاغ معاون پژوهش و فناوری دانشگاه رسمیت می‌یابد و این ابلاغ تا زمانی که عملکرد وی مطلوب تشخیص داده شود، به قوت خود باقی است.
تفاهم‌نامه: توافق‌نامه‌ای که بین مدیر هسته/قطب علمی مصوب و معاون پژوهش و فناوری دانشگاه منعقد و تعهدات مشخص می‌شود.

ماده ۳- فعالیت‌های هسته/قطب علمی:

همکاری مشترک اعضای هسته/قطب علمی برای:

- ۱- انتشار آخرین یافته‌های علمی و فناوری در زمینه تخصصی (تألیف مقاله و کتاب؛ گزارش فنی؛ دانش فنی و اثر بدیع؛ ثبت اختراع و نوآوری علمی؛ نشریه تخصصی؛ نظریه‌پردازی؛ طرح پژوهشی؛ پایان‌نامه و رساله).
- ۲- ارتباط مؤثر و هدفمند با سازمان‌ها و مؤسسات علمی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ملی و بین‌المللی (برگزاری و شرکت در همایش‌ها، دوره‌های تخصصی و فرصت‌های مطالعاتی؛ پروژه‌های علمی و فناوری مشترک؛ مبادله استاد و دانشجو؛ جذب گرنت ملی و بین‌المللی؛ همکاری با پژوهشگران ایرانی غیرمقیم)
- ۳- طراحی و اجرای رشته‌های مورد نیاز
- ۴- بازنگری در برنامه‌های آموزشی
- ۵- اجرای دوره‌های پسادکتری
- ۶- راه‌اندازی کانون تفکر تخصصی
- ۷- پیشنهاد و اجرای طرح کلان ملی
- ۸- راه‌اندازی گروه پژوهشی
- ۹- توسعه، انتقال و تجاری‌سازی فناوری
- ۱۰- راه‌اندازی شرکت دانش‌بنیان
- ۱۱- مشارکت در سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی ملی و منطقه‌ای با پیشنهاد طرح، لایحه و آیین‌نامه اجرایی به مؤسسات و نهادها.

ماده ۴- امتیاز هسته/قطب علمی (S):

$$S=P \times E$$

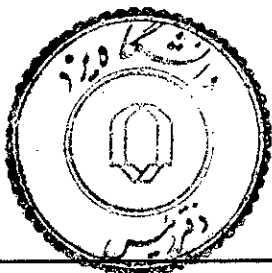
P: میانگین امتیاز دستاوردهای دو سال گذشته هسته/قطب علمی مطابق شیوه‌نامه پژوهانه و دستورالعمل داخلی کارگروه تخصصی
E: ضریب عملکرد در تحقق برنامه پژوهشی-فناوری که سالانه پس از ارائه گزارش عملکرد مدیر هسته/قطب، توسط کارگروه تخصصی در بازه ۰/۸ تا ۱/۲ تعیین می‌شود.

تبصره ۱- امتیاز سال اول با توجه به مجموع امتیازات اعضای هسته/قطب علمی در زمان تصویب تعیین می‌شود.
این امتیاز به صورت سالانه به‌روز رسانی می‌شود و مبنای حمایت‌های دانشگاه از هسته/قطب علمی قرار می‌گیرد.

ماده ۵- نحوه حمایت از هسته/قطب علمی:

با توجه به امتیاز کسب شده، هسته/قطب علمی از حمایت‌های مادی و معنوی دانشگاه در موارد زیر در چارچوب زمینه تخصصی، برنامه پژوهشی-فناوری مصوب و ضوابط و مقررات مربوطه برخوردار خواهد شد:

- ۱- راه‌اندازی و تجهیز آزمایشگاه‌ها در زمینه تخصصی
- ۲- برگزاری و شرکت در رویدادهای علمی در زمینه تخصصی (همایش، کارگاه و دوره آموزشی)
- ۳- تأمین منابع علمی و نرم‌افزارهای تخصصی موردنیاز
- ۴- تأمین هزینه‌های توسعه و تجاری‌سازی فناوری و خدمات تخصصی
- ۵- راه‌اندازی و اداره نشریه تخصصی

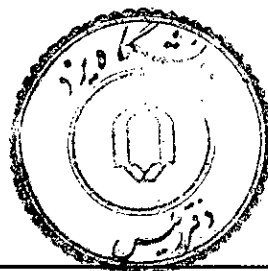
- ۶- راه‌اندازی و اداره انجمن علمی تخصصی
  - ۷- راه‌اندازی و اداره گروه پژوهشی
  - ۸- راه‌اندازی و اداره کانون تفکر
  - ۹- حمایت از پایان‌نامه و رساله در زمینه تخصصی
  - ۱۰- تعاملات علمی در سطح ملی و بین‌المللی
  - ۱۱- تدوین سرفصل و برنامه رشته‌های موردنیاز و به‌روز رسانی محتوای آموزشی.
  - ۱۲- جذب عضو هیأت علمی
  - ۱۳- تصویب رشته/گرایش
- تبصره ۲- برای قطب علمی دارای مجوز، اعتبار ماده ۱۲ آیین‌نامه بر اساس ابلاغ وزارت عتف می‌تواند در موارد فوق هزینه شود.

ماده ۶- فرآیند تصویب در دانشگاه:

- ۱- درخواست ایجاد هسته/قطب علمی توسط متقاضی بر اساس مستندات پیوست به مدیر امور پژوهشی (دبیر کارگروه تخصصی)
- ۲- بررسی و اعلام‌نظر در کارگروه تخصصی
- ۳- بررسی و تصویب در شورای گسترش دانشگاه
- ۴- بررسی و تصویب در هیأت رئیسه دانشگاه
- ۵- صدور ابلاغ مدیر و اعضای هسته/قطب علمی

ماده ۷- ارزیابی هسته/قطب علمی:

- ۱- ارائه گزارش عملکرد سالانه هسته/قطب علمی در اجرای برنامه پژوهشی-فناوری مصوب توسط مدیر شامل موارد زیر:
    - دستاوردهای هسته/قطب علمی
    - فعالیت‌های انجام شده مطابق ماده ۳ و درصد تحقق برنامه پژوهشی-فناوری
    - استفاده از حمایت‌های مادی و معنوی ماده ۵
    - اصلاحات احتمالی در برنامه پژوهشی-فناوری
    - پیشنهاد عضو جدید با ارائه مستندات پیوست
 (یک نسخه از گزارش قطب دارای مجوز به وزارت عتف ارسال می‌شود).
  - ۲- بررسی و تصمیم‌گیری در هیأت رئیسه در موارد زیر:
    - نحوه ادامه کار یا انحلال قطب علمی (در صورت عدم تأیید عملکرد توسط وزارت عتف مطابق ماده ۱۰ آیین‌نامه)
    - نحوه ادامه کار یا انحلال هسته علمی در صورت کاهش ضریب عملکرد به کمتر از $\frac{0}{18}$ یا از دست دادن شرایط ایجاد.
- این شیوه‌نامه در ۷ ماده، ۲ تبصره و ۱ پیوست در تاریخ ۹۶/۰۳/۰۲ به تصویب هیأت رئیسه دانشگاه رسید و از این تاریخ قابل اجراست.

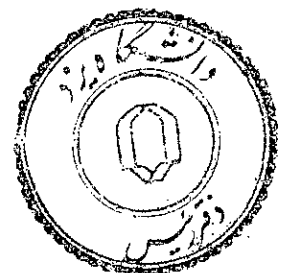

الف: برنامه پژوهشی-فناوری هسته/قطب علمی:

- گزارش توجیهی ضرورت ایجاد هسته/قطب علمی و ذکر اسناد بالادستی و اولویتهای کشور
- اهداف اصلی و فرعی ایجاد هسته/قطب علمی
- مراحل و نحوه اجرای برنامه برای تحقق اهداف
- تجهیزات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری موردنیاز برای اجرای برنامه
- مسؤلیت و نقش هر یک از اعضای هسته/قطب علمی در اجرای برنامه
- جدول زمانبندی اجرای برنامه
- برآورد هزینه‌های موردنیاز اجرای برنامه به تفکیک انواع هزینه
- نحوه تأمین منابع مالی موردنیاز اجرای برنامه
- مزیت‌های نسبی استان و منطقه و نحوه استفاده از آنها
- دستاوردهای مدنظر هسته/قطب علمی با توجه به اهداف
- سازمان‌ها و مؤسسات استفاده‌کننده از دستاوردهای هسته/قطب علمی

ب: وضعیت اعضای هسته/قطب علمی (فرم‌های ۱ تا ۱۳ و مستندات موردنیاز)

فرم ۱- خلاصه فعالیت‌های عضو هسته/قطب علمی در زمینه تخصصی در ۵ سال گذشته.

ردیف	فعالیت	تعداد	امتیاز
	مرتبۀ علمی: مرتبه علمی: زمینۀ اصلی پژوهش: نام و نام خانوادگی: هیأت علمی دانشگاه/مؤسسه: دانشکده/گروه:		
۱	مرتبۀ علمی (مربی ۵، استادیار ۱۰، دانشیار ۱۵، استاد ۲۰)	-	
۲	مقاله در مجلات علمی-پژوهشی/علمی-مروری با نمایه استنادی معتبر*		
۳	مقاله در مجلات علمی-ترویجی داخلی		
۴	مقاله در همایش‌های معتبر داخلی و خارجی**		
۵	نقد مقاله در مجلات علمی-پژوهشی با نمایه استنادی معتبر		
۶	مقاله در دانشنامه/دایره‌المعارف/فرهنگ		
۷	ارجاعات رسمی به مقالات (هر ۱۰ ارجاع ۱ امتیاز)		
۸	طرح‌های پژوهشی پایان یافته مصوب بیرون از مؤسسه***		
۹	طرح‌های پژوهشی کلان ملی****		
۱۰	اجرای طرح پژوهشی مشترک با مراکز علمی بین‌المللی		
۱۱	تألیف یا تصنیف کتاب (نشر بین‌المللی تا ۱۵ و داخلی تا ۱۰ امتیاز)		
۱۲	نقد و ویرایش علمی کتاب (رشته‌های علوم انسانی)		
۱۳	تصحیح انتقادی کتاب معتبر (رشته‌های علوم انسانی)		
۱۴	نظریه جدید با تأیید مراجع ذیصلاح		
۱۵	اختراع و اکتشاف با تأیید مراجع علمی (بین‌المللی تا ۲۰ و داخلی تا ۱۵)		
۱۶	اثر بدیع و ارزنده هنری		
۱۷	ترجمه کتاب (رشته‌های خاص علوم انسانی تا ۱۰ امتیاز)		
۱۸	راهنمایی پایان‌نامه کارشناسی ارشد		
۱۹	راهنمایی رساله دکتری تخصصی		
۲۰	نشان علمی و هنری با گواهی معتبر (جوایز جشنواره بین‌المللی ۵ و ملی ۲ امتیاز، استاد نمونه کشوری ۴ امتیاز، پژوهشگر نمونه کشوری ۳ امتیاز، پژوهشگر نمونه دانشگاه ۲ امتیاز، راهنمایی پایان‌نامه/رساله برتر با ارائه گواهی رسمی ۱ امتیاز)		
۲۱	عضو هیأت تحریریه نشریه علمی معتبر (هر نشریه هر سال ۰/۲ امتیاز)		
۲۲	سردبیری نشریه علمی معتبر (هر نشریه هر سال ۱ امتیاز)		
۲۳	مدیریت علمی همایش‌های علمی و هنری (هر همایش ۲ امتیاز)		
۲۴	عضو فرهنگستان‌ها (پیوسته ۵، وابسته ۳ و افتخاری ۱ امتیاز)		
۲۵	عضو فعال هیأت مدیره انجمن علمی (هر انجمن ۲ و رئیس انجمن ۴ امتیاز)		
۲۶	سابقه فعالیت در قطب علمی (عضو ۱ و مدیر ۲ امتیاز هر سال)		

* هر عضو قطب علمی باید در ۸ مقاله علمی نویسنده مسؤول باشد.

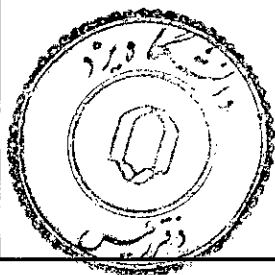
** اگر مقاله به عنوان سخنرانی کلیدی یا مدعو ارائه شده باشد، ۱ امتیاز اضافه می‌شود.

*** امتیاز طرح‌های پژوهشی به ازای هر ۱۰ میلیون تومان ۱ امتیاز محسوب می‌شود.

**** طرحی که تأثیرگذاری آن در سطح ملی مورد تأیید یکی از مراجع مدیریتی مرتبه اول کشور یا حداقل معاون وزیر باشد.

نام و نام خانوادگی عضو هسته/قطب علمی:

تاریخ و امضاء:

فرم ۳- مقالات در همایش‌های معتبر داخلی و خارجی در ۵ سال گذشته در زمینه تخصصی (ردیف ۴ فرم ۱).

ردیف	نام همایش	سطح همایش (ملی-بین‌المللی)	برگزارکننده	محل (کشور/شهر)	سال	عنوان مقاله ^۱	نویسندگان به ترتیب	امتیاز

^۱ خلاصه مقالات با * مشخص شوند.

نام و نام خانوادگی عضو هسته/قطب علمی:

تاریخ و امضاء:

فرم ۵- طرح‌های پژوهشی پایان یافته مصوب بیرون از مؤسسه در ۵ سال گذشته در زمینه تخصصی (ردیف ۸ و ۹ فرم ۱)*.

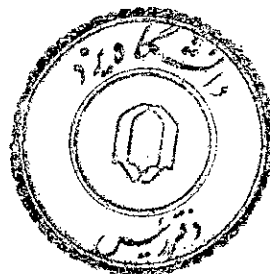
ردیف	عنوان طرح**	مسئولیت (مجری/همکار)	سال شروع- سال خاتمه	شماره و تاریخ گواهی پایان	اعتبار طرح (م ر)	کارفرما	امتیاز

* مستندات مورد نیاز پیوست شود.

** طرح‌های پژوهشی کلان ملی با * مشخص شوند.

نام و نام خانوادگی عضو هسته/قطب علمی:

تاریخ و امضاء:

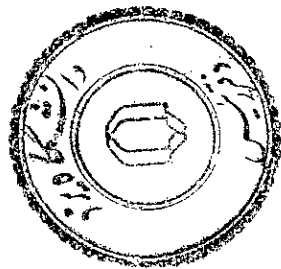
فرم ۶- طرح‌های پژوهشی مشترک با مراکز علمی بین‌المللی در ۵ سال گذشته در زمینه تخصصی (ردیف ۱۰ فرم ۱).

ردیف	عنوان طرح	مسئولیت (مجری/همکار)	سال شروع - سال خاتمه	اعتبار طرح (م ر)	نام مرکز علمی	امتیاز

* مستندات مورد نیاز پیوست شود.

نام و نام خانوادگی عضو هسته/قطب علمی:

تاریخ و امضاء:

فرم ۸- نظریه جدید در ۵ سال گذشته (ردیف ۱۴ فرم ۱)*

ردیف	عنوان نظریه	سال	مرجع تأیید	تاریخ و شماره نامه تأیید	امتیاز

* مستندات مورد نیاز پیوست شود.

نام و نام خانوادگی عضو هسته/قطب علمی:

تاریخ و امضاء:

فرم ۹- اختراع و اکتشاف در ۵ سال گذشته (ردیف ۱۵ فرم ۱)*

ردیف	عنوان اختراع/اکتشاف	پدیدآورندگان به ترتیب	شماره ثبت	مرجع تأیید یا ثبت	سال	امتیاز

* مستندات مورد نیاز پیوست شود.

نام و نام خانوادگی عضو هسته/قطب علمی:

تاریخ و امضاء:

فرم ۱۰- آثار بدیع و ارزنده هنری در ۵ سال گذشته (ردیف ۱۶ فرم ۱)*.

ردیف	عنوان اثر	محل ارائه	مرجع تأیید	سال	امتیاز

* مستندات موردنیاز پیوست شود.

نام و نام خانوادگی عضو هسته/قطب علمی:

تاریخ و امضاء:

فرم ۱۱- نشان‌های علمی و هنری در ۵ سال گذشته (ردیف ۲۰ فرم ۱)*.

ردیف	عنوان نشان	همکاران	مرجع اعطاکننده	رتبه	سال	امتیاز

* مستندات موردنیاز پیوست شود.

نام و نام خانوادگی عضو هسته/قطب علمی:

تاریخ و امضاء:

